

اللَّهُمَّ
الْحَمْدُ لِلَّهِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی اردبیل

دانشکده پرستاری مامایی

پایان نامه

دوره کارشناسی ارشد در رشته پرستاری

گرایش داخلی جراحی

عنوان

بررسی ارتباط خستگی ناشی از شفقت با آسیب اخلاقی در پرستاران بخش های

داخلی جراحی بیمارستان های آموزشی درمانی شهر اردبیل در سال ۱۴۰۱

استاد راهنما

دکتر مهدی اجری

استاد مشاور

دکتر مهدی حیدرزاده

نگارنده:

میرحسین احمدی

تابستان ۱۴۰۲

کد پایان نامه: ۹۲

تقدیم به :

شهدای سرافراز راه سلامت

و تقدیم به مادرم که همواره در تمامی مراحل زندگی پشتیبان و همراهم بوده است .

تشکر و قدردانی

خدای را بسی شاکرم که از روی کرم پدر و مادری فداکار نصیبم ساخته تا در سایه
درخت پر بار وجودشان بیاسایم و از ریشه آنها شاخ و برگ گیرم و از سایه وجودشان
در راه کسب علم و دانش تلاش نمایم.

والدینی که بودنشان تاج افتخاری است بر سرم و نامشان دلیلی است بر بودنم
چرا که این دو وجود پس از پروردگار مایه هستی‌ام بوده‌اند دستم را گرفتند و راه
رفتن

را در این وادی زندگی پر از فراز و نشیب آموختند.
آموزگارانی که برایم زندگی؛ بودن و انسان بودن را معنا کردند.

حال این برگ سبزی است تحفه درویش تقدیم آنان...

چکیده

مقدمه: خستگی ناشی از شفقت در پرستاران به عنوان یک مسئله مهم در حوزه سلامت و اخلاق حرفه‌ای مورد توجه قرار گرفته است. با توجه به این واقعیت که خستگی ناشی از شفقت بر کیفیت مراقبت از بیمار و مسائل اخلاقی پیرامون کار با بیمار تأثیر می‌گذارد. بنابراین هدف از این مطالعه تعیین ارتباط خستگی ناشی از شفقت با آسیب اخلاقی در پرستاران بخش‌های داخلی جراحی بود.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه مقطعی توصیفی تحلیلی بود که در سال ۱۴۰۱ در بیمارستان‌های آموزشی شهر اردبیل انجام شد. جامعه پژوهشی شامل ۲۹۷ نفر از پرستاران بخش‌های داخلی و جراحی بیمارستان‌های آموزشی درمانی شهر اردبیل بودند. برای جمع‌آوری داده‌ها، از سه پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک، خستگی ناشی از شفقت فیگلی و پرسشنامه آسیب اخلاقی نش استفاده شد. به منظور تحلیل داده‌ها از نرم افزار spss نسخه ۱۵ استفاده گردید.

نتایج: نتایج نشان داد که میانگین سنی شرکت‌کنندگان در مطالعه $32/21 \pm 5/84$ سال بود. پرستاران میانگین نمره $37/61$ در زیرمقیاس رضایت شفقت، میانگین نمره $28/73$ در زیرمقیاس خستگی ناشی از شفقت و میانگین نمره $29/95$ در زیرمقیاس استرس ترومای ثانویه داشتند. میانگین نمره آسیب اخلاقی در بین پرستاران $31/19 \pm 8/54$ بود. نتایج نشان داد که بین رضایت شفقت با آسیب اخلاقی رابطه معنی‌دار معکوس وجود دارد ($P < 0/001$). هم‌چنین بین خستگی ناشی از شفقت و استرس ترومای ثانویه با آسیب اخلاقی رابطه معنادار مثبتی وجود دارد ($P < 0/001$).

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه نشان می‌دهد میزان بالای آسیب اخلاقی می‌تواند باعث کاهش کیفیت مراقبت پرستاری، افزایش ترک شغل، کاهش رضایت شغلی و افزایش خستگی شفقت شود. بنابراین جهت کاهش میزان خستگی ناشی از شفقت و تمایل به ترک شغل توصیه می‌شود برای پرستاران برنامه‌های مدون توانمندسازی روان‌شناختی، حمایت سازمانی، آموزش همدلی و توجه به اصول اخلاق حرفه‌ای جهت بهبود وضعیت آسیب اخلاقی و خستگی شفقت پرستاران به اجرا بگذارند.

کلمات کلیدی: خستگی ناشی از شفقت، آسیب اخلاقی، پرستاران، بخش‌های داخلی جراحی

فهرست مطالب

فصل اول: مقدمه و بیان مسئله	۶
۱-۱. مقدمه	۷
۲-۱. بیان مساله	۷
۱-۳. اهداف پژوهش	۱۰
۱-۳-۱. هدف کلی	۱۰
۲-۳-۱. اهداف اختصاصی	۱۰
۱-۳-۳. اهداف کاربردی	۱۱
۴-۱. سؤالات پژوهش	۱۱
۱-۵. فرضیه پژوهش	۱۲
۶-۱. تعاریف نظری و عملیاتی واژه‌های کلیدی	۱۲
فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق	۱۴
۱-۲. مقدمه	۱۵
۲-۲. مبانی نظری	۱۵
۲-۲-۱. خستگی ناشی از شفقت	۱۵
۲-۲-۲. آسیب اخلاقی	۲۲
۲-۳. پیشینه پژوهش	۲۸
فصل سوم: مواد و روش تحقیق	۳۵
۱-۳. مقدمه	۳۶
۲-۳. نوع تحقیق	۳۶
۳-۳. جامعه پژوهش	۳۶
۴-۳. معیارهای ورود و خروج مطالعه	۳۶
۵-۳. حجم نمونه	۳۶

۳-۶	روش نمونه‌گیری	۳۷
۳-۷	ابزار گردآوری داده‌ها	۳۹
۳-۸	روش کار	۴۰
۳-۹	روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی آماری	۴۱
۳-۱۰	ملاحظات اخلاقی	۴۴
	فصل چهارم: یافته‌های پژوهش	۴۵
۴-۱	مقدمه	۴۶
۴-۲	یافته‌های مربوط به هدف اختصاصی اول	۴۷
۴-۳	یافته‌های مربوط به هدف اختصاصی دوم	۵۲
۴-۴	یافته‌های مربوط به هدف اختصاصی سوم	۷۲
۴-۵	یافته‌های مربوط به هدف اختصاصی چهارم	۸۰
	فصل پنجم: بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادات پژوهش	۸۵
۵-۱	مقدمه	۸۶
۵-۲	بحث و بررسی نتایج بر اساس اهداف پژوهش	۸۶
۵-۳	نتیجه‌گیری	۱۰۸
۵-۴	پیشنهادات پژوهشی	۱۰۸
۵-۵	کاربرد یافته‌های پژوهش	۱۰۹
۵-۶	محدودیت مطالعه	۱۱۰
	فهرست منابع	۱۱۱
	ضمائم	۱۱۹

فهرست جداول

- جدول ۱-۳. تعیین حجم نمونه بر اساس تعداد پرستاران بیمارستان‌های آموزشی درمانی..... ۳۸
- جدول ۴-۱. توزیع فراوانی شرکت‌کنندگان برحسب مشخصات دموگرافیک..... ۴۷
- جدول ۴-۲. توزیع فراوانی شرکت‌کنندگان برحسب مشخصات دموگرافیک..... ۴۹
- جدول ۴-۳. تعیین وضعیت خستگی ناشی از شفقت در پرستاران مورد مطالعه..... ۵۲
- جدول ۴-۴. ارتباط خستگی ناشی از شفقت با مشخصات دموگرافیک پرستاران..... ۵۶
- جدول ۴-۵. مقایسه میانگین درون‌گروهی نمره خستگی شفقت با میزان ارتباط با بیمار..... ۵۸
- جدول ۴-۶. مقایسه میانگین درون‌گروهی نمره خستگی شفقت با میزان رضایت شغلی..... ۵۹
- جدول ۴-۷. مقایسه میانگین درون‌گروهی نمره خستگی شفقت با میزان تمایل به ترک شغل... ۶۰
- جدول ۴-۸. ارتباط رضایت شفقت با مشخصات دموگرافیک پرستاران..... ۶۱
- جدول ۴-۹. مقایسه میانگین درون‌گروهی نمره رضایت شفقت با وضعیت استخدامی..... ۶۳
- جدول ۴-۱۰. مقایسه میانگین درون‌گروهی نمره رضایت شفقت با میزان ارتباط با بیمار..... ۶۴
- جدول ۴-۱۱. مقایسه میانگین درون‌گروهی نمره رضایت شفقت با میزان رضایت شغلی..... ۶۵
- جدول ۴-۱۲. مقایسه میانگین درون‌گروهی نمره رضایت شفقت با میزان تمایل به ترک شغل... ۶۶
- جدول ۴-۱۳. ارتباط استرس ترومای ثانویه با مشخصات دموگرافیک پرستاران..... ۶۷
- جدول ۴-۱۴. مقایسه میانگین درون‌گروهی نمره استرس ترومای ثانویه با میزان ارتباط با بیمار ۶۹
- جدول ۴-۱۵. مقایسه میانگین درون‌گروهی نمره استرس ترومای ثانویه با میزان رضایت شغلی ۷۰
- جدول ۴-۱۶. مقایسه میانگین درون‌گروهی نمره استرس ترومای ثانویه با تمایل به ترک شغل.. ۷۱
- جدول ۴-۱۷. میانگین نمره آسیب اخلاقی در پرستاران شاغل در بخش‌های داخلی جراحی..... ۷۲
- جدول ۴-۱۸. ارتباط آسیب اخلاقی با مشخصات دموگرافیک پرستاران..... ۷۳
- جدول ۴-۱۹. مقایسه میانگین درون‌گروهی نمره آسیب اخلاقی با میزان ارتباط با بیمار..... ۷۵
- جدول ۴-۲۰. مقایسه میانگین درون‌گروهی نمره آسیب اخلاقی با میزان رضایت شغلی..... ۷۶
- جدول ۴-۲۱. مقایسه میانگین درون‌گروهی نمره آسیب اخلاقی با میزان تمایل به ترک شغل.. ۷۷

- جدول ۴-۲۲. مقایسه میانگین درون گروهی نمره آسیب اخلاقی با میزان درآمد ۷۸
- جدول ۴-۲۳. مقایسه میانگین درون گروهی نمره آسیب اخلاقی با سال های خدمت ۷۹
- جدول ۴-۲۴. ارتباط امتیاز خستگی ناشی از شفقت با آسیب اخلاقی در پرستاران ۸۰
- جدول ۴-۲۵. بررسی پیش فرض های هم خطی نبودن و استقلال مقادیر خطا ۸۱
- جدول ۴-۲۶. رگرسیون چندگانه همزمان رضایت شفقت بر اساس متغیرهای پیشین ۸۲
- جدول ۴-۲۷. رگرسیون چندگانه همزمان خستگی شفقت بر اساس متغیرهای پیشین ۸۳
- جدول ۴-۲۸. رگرسیون چندگانه همزمان استرس ترومای ثانویه بر اساس متغیرهای پیشین ۸۴

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۴. توزیع سن پرستاران بخش‌های داخلی جراحی ۵۰
- نمودار ۲-۴. توزیع سابقه خدمت پرستاران بخش‌های داخلی جراحی ۵۱
- نمودار ۳-۴. وضعیت رضایت شفقت پرستاران بخش‌های داخلی جراحی ۵۳
- نمودار ۴-۴. وضعیت خستگی شفقت پرستاران بخش‌های داخلی جراحی ۵۴
- نمودار ۵-۴. وضعیت استرس ترومای ثانویه پرستاران بخش‌های داخلی جراحی ۵۵
- نمودار ۶-۴. میانگین نمره آسیب اخلاقی پرستاران بخش‌های داخلی جراحی ۷۲